Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a doua)

6 octombrie 2015 *

„Concurență — Înțelegeri — Piața cloratului de sodiu în SEE — Decizie de modificare prin care se reduce durata constatată a participării la înțelegere — Calcularea cuantumului amenzii — Prescripție — Articolul 25 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003”

În cauza T-250/12,

Corporación Empresarial de Materiales de Construcción, SA, fostă Uralita, SA, cu sediul în Madrid (Spania), reprezentată de K. Struckmann, avocat, și de G. Forwood, barrister,

reclamantă,

împotriva

Comisiei Europene, reprezentată inițial de N. von Lingen, de R. Sauer și de J. Bourke și ulterior de R. Sauer și de J. Norris-Usher, în calitate de agenți,

pârâtă,

având ca obiect o cerere de anulare a articolului 1 alineatul (2) și a articolului 2 din Decizia C(2012) 1965 final a Comisiei din 27 martie 2012 de modificare a Deciziei C(2008) 2626 final din 11 iunie 2008 privind o procedură în temeiul articolului 101 TFUE și al articolului 53 din Acordul privind SEE (cazul COMP/38.695 – Clorat de sodiu),

TRIBUNALUL (Camera a doua),

compus din doamna M. E. Martins Ribeiro, președinte, domnii S. Gervasoni și L. Madise (raportor), judecători,

grefier: doamna C. Kristensen, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 7 noiembrie 2014,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: engleza.

Hotărâre

Istoricul cauzei

1 Reclamanta, Corporación Empresarial de Materiales de Construcción, SA, fostă Uralita, SA, este o societate pe acțiuni de drept spaniol. În anul 1992, aceasta a înființat Aragonesas Industrias y Energía, SA. Până în anul 1994, reclamanta deținea 100 % din acțiunile Aragonesas Industrias y Energía, SA. În decembrie 1994, ea a transferat toate activitățile chimice ale acestei societăți pe acțiuni către o societate holding, denumită Energía y Industrias Aragonesas EIA, SA (denumită în continuare „EIA”), pe care o înființase anterior. În anul 2003, în urma unei operațiuni de fuziune, aceasta a absorbit EIA și deținea din nou 100 % din acțiunile acestei societăți. La 2 iunie 2005, reclamanta a cedat către Ercros Industrial, SAU (denumită în continuare „Ercros”) societatea pe acțiuni în cauză, care a devenit Aragonesas Industrias y Energía, SAU (denumită în continuare „Aragonesas”).

2 La 28 martie 2003, reprezentanți ai EKA Chemicals AB (denumită în continuare „EKA”), societate cu sediul în Suedia, au depus o cerere de imunitate la amenzi sau, în cazul neacordării acesteia, de reducere a amenzilor în temeiul Comunicării Comisiei privind imunitatea la amenzi și reducerea cuantumurilor amenzilor în cauzele referitoare la înțelegeri (JO 2002, C 45, p. 3, denumită în continuare „Comunicarea privind cooperarea din 2002”), privind existența unei înțelegeri în industria cloratului de sodiu.

3 La 30 septembrie 2003, Comisia Comunităților Europene a adoptat o decizie prin care EKA i s-a acordat imunitate condiționată, în conformitate cu punctul 15 din Comunicarea privind cooperarea din 2002.

4 La 10 septembrie 2004, Comisia a adresat solicitări de informații, conform articolului 18 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele [101 TFUE] și [102 TFUE] (JO 2003, L 1, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 167), mai multor societăți, printre care Aragonesas. La 3 și la 9 decembrie 2004, Aragonesas a răspuns acestor solicitări de informații.

5 Între 13 noiembrie 2006 și 11 aprilie 2008, Comisia a adresat solicitări de informații, conform articolului 18 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003, mai multor societăți, printre care Aragonesas, la 13 noiembrie 2006, la 8 februarie 2007, la 12 martie 2007 și la 11 aprilie 2008, precum și reclamantei la 8 februarie 2007, la 20 aprilie 2007 și la 11 aprilie 2008.

6 La 27 iulie 2007, Comisia a adoptat o comunicare privind obiecțiunile ai cărei destinatari erau printre alții Aragonesas și reclamanta. În termenul acordat, acestea au comunicat Comisiei observațiile referitoare la comunicarea privind obiecțiunile.

7 La 20 noiembrie 2007, reclamanta și-a exercitat dreptul de a fi ascultată oral de Comisie.

8 La 11 iunie 2008, Comisia a adoptat Decizia C(2008) 2626 final privind o procedură în temeiul articolului 101 TFUE și al articolului 53 din Acordul privind SEE (cazul COMP/38.695 – Clorat de sodiu) (denumită în continuare „decizia din 2008”). În această decizie, Comisia a considerat că Aragonesas participase la practicile anticoncurențiale în cauză între 16 decembrie 1996 și 9 februarie 2000.

9 În primul rând, în ceea ce privește reclamanta, Comisia a apreciat în esență, în considerentele (416)-(426) și (455)-(468) ale deciziei din 2008, că reclamanta exercitase direct, dar și indirect, prin intermediul EIA, o influență decisivă asupra orientării strategice și a politicii comerciale globale a Aragonesas. În al doilea rând, Comisia a concluzionat că, având în vedere, pe de o parte, prezumția potrivit căreia EIA exercita o influență determinantă asupra Aragonesas întrucât deținea totalitatea

capitalului său la momentul încălcării și, pe de altă parte, ceilalți factori raportați în decizia din 2008, EIA exercitase, cel puțin, în mod efectiv o influență determinantă asupra comportamentului Aragonesas, astfel încât, în calitate de entitate care face parte, împreună cu Aragonesas, din întreprinderea care a săvârșit încălcarea, EIA răspundea pentru comportamentul ilicit al întreprinderii menționate. Prin urmare, întrucât EIA fusese absorbită în anul 2003 de reclamantă și aceasta din urmă devenise succesoarea sa, în drept și pe plan economic, Comisia a apreciat că, cu această ocazie, răspunderea EIA cu privire la comportamentul ilicit al întreprinderii în cauză fusese transferată reclamantei.

10 Prin urmare, în considerentele (469) și (487)-(489) ale deciziei din 2008, Comisia a stabilit în sarcina Aragonesas și a reclamantei răspunderea solidară pentru încălcarea săvârșită de prima dintre acestea între 16 decembrie 1996 și 9 februarie 2000.

11 Comisia a concluzionat, așadar, la articolul 1 literele (g) și (h) din decizia din 2008, că Aragonesas și, respectiv, reclamanta încălcaseră articolul 101 TFUE și articolul 53 din Acordul privind SEE prin participarea, de la 16 decembrie 1996 la 9 februarie 2000, la un ansamblu de acorduri și de practici concertate.

12 La articolul 2 litera (f) din decizia din 2008, Comisia a aplicat o amendă, în cuantum de 9 900 000 de euro, societății Aragonesas și reclamantei, în solidar.

13 La articolul 4 din decizia din 2008, Comisia a enumerat destinatarele deciziei menționate, printre care figurau Aragonesas și reclamanta.

14 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 26 august 2008, Aragonesas a formulat o acțiune în anulare împotriva deciziei din 2008, în măsura în care era vizată de aceasta. Acțiunea a fost înregistrată sub numărul T-348/08. În esență, Aragonesas contesta participarea la practicile anticoncurențiale în cauză între 16 decembrie 1996 și 9 februarie 2000 și, prin urmare, cuantumul total al amenzii care îi fusese aplicată.

15 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 26 august 2008, reclamanta a introdus o acțiune în anulare împotriva deciziei din 2008, în măsura în care era vizată de aceasta. Acțiunea a fost înregistrată sub numărul T-349/08. În esență, reclamanta contesta decizia Comisiei de a-i imputa comportamentul ilicit reproșat societății Aragonesas și de a-i aplica o amendă în solidar cu aceasta din urmă.

16 La 16 septembrie 2008, reclamanta a plătit, cu titlu provizoriu, cuantumul amenzii care îi fusese aplicată, în solidar cu Aragonesas, în decizia din 2008.

17 Prin Hotărârea din 25 octombrie 2011, Aragonesas Industrias y Energía/Comisia (T-348/08, Rep., denumită în continuare „Hotărârea Aragonesas”, EU:T:2011:621), Tribunalul a declarat și a hotărât următoarele:

„1) Anulează articolul 1 litera (g) din Decizia C(2008) 2626 final a Comisiei din 11 iunie 2008 privind o procedură în temeiul articolului [101 TFUE] și al articolului 53 din Acordul privind SEE (cazul COMP/38.695 – Clorat de sodiu), în măsura în care Comisia Comunităților Europene a constatat în acesta o încălcare săvârșită de [Aragonesas] în perioadele cuprinse, pe de o parte, între 16 decembrie 1996 și 27 ianuarie 1998 și, pe de altă parte, între 1 ianuarie 1999 și 9 februarie 2000.

2) Anulează articolul 2 litera (f) din Decizia C(2008) 2626 final, în măsura în care cuantumul amenzii este stabilit la 9 900 000 de euro.

3) Respinge în rest acțiunea.

[…]”

18 La punctul 247 din Hotărârea Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621), Tribunalul a decis că „trebuie admis primul aspect al primului motiv ca fiind în parte întemeiat, în sensul că, întrucât a concluzionat în decizia [din 2008] că [Aragonesas] a participat la încălcarea în cauză, pe de o parte, între 16 decembrie 1996 și 27 ianuarie 1998 și, pe de altă parte, între 1 ianuarie 1999 și 9 februarie 2000, Comisia a săvârșit o eroare”.

19 La punctul 258 din Hotărârea Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621), Tribunalul a decis, având în vedere concluziile de la punctul 247 din hotărârea menționată, „admiterea, ca întemeiat, al celui de al doilea aspect al celui de al doilea motiv care are în vedere faptul că, la calcularea duratei participării reclamantei la încălcare, Comisia ar fi săvârșit o eroare de apreciere”.

20 La punctul 302 din Hotărârea Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621), Tribunalul a concluzionat că „al doilea motiv trebuie admis în parte, în sensul că durata încălcării săvârșite de reclamantă, astfel cum a fost reținută de Comisie în vederea calculării amenzii care i-a fost aplicată, [era] eronată”.

21 La punctul 303 din Hotărârea Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621), Tribunalul a concluzionat că se impunea „admiterea în parte a cererii de anulare a deciziei [din 2008], în măsura în care, pe de o parte, Comisia a concluzionat, la articolul 1, în sensul participării [Aragonesas] la încălcare între 16 decembrie 1996 și 27 ianuarie 1998 și între 1 ianuarie 1999 și 9 februarie 2000 și, pe de altă parte, Comisia a stabilit la articolul 2 cuantumul amenzii la 9 900 000 de euro”.

22 În sfârșit, la punctul 307 din Hotărârea Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621), Tribunalul a amintit printre altele că Comisia avea obligația să desprindă consecințele din concluziile de la punctul 303 din hotărârea menționată.

23 Prin Hotărârea din 25 octombrie 2011, Uralita/Comisia (T-349/08, denumită în continuare „Hotărârea Uralita”, EU:T:2011:622), Tribunalul a respins în întregime acțiunea reclamantei ca neîntemeiată.

24 Prin scrisoarea din 5 decembrie 2011, Comisia a informat reclamanta și Aragonesas cu privire la consecințele pe care intenționa să le desprindă din Hotărârea Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621). În acest temei, în privința Aragonesas, Comisia arăta că intenționa să propună colegiului comisarilor să îi aplice o amendă cu un nou cuantum, conform articolului 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003, având în vedere perioada încălcării confirmată în Hotărârea Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621). În privința reclamantei, Comisia arăta că, deși în Hotărârea Uralita, punctul 23 de mai sus (EU:T:2011:622), Tribunalul a respins acțiunea în întregime, astfel încât amenda care îi fusese aplicată în decizia din 2008 era menținută în privința sa, Comisia intenționa să propună colegiului comisarilor, pe de o parte, modificarea duratei încălcării la care participase reclamanta, pentru ca aceasta să coincidă cu cea reținută împotriva Aragonesas, și, pe de altă parte, în consecință, să reducă cuantumul amenzii aplicate reclamantei în solidar cu Aragonesas. Ca urmare a scrisorii din 5 decembrie 2011, Comisia a adresat reclamantei și, respectiv, Aragonesas o cerere de informații pentru a-și finaliza propunerea către colegiul comisarilor.

25 Prin scrisoarea din 19 decembrie 2011, ca răspuns la scrisoarea din 5 decembrie 2011, Aragonesas și reclamanta au informat Comisia că, deși nu împărtășeau punctul său de vedere în ceea ce privește consecințele care trebuiau desprinse, în privința reclamantei, din Hotărârea Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621), acestea răspunseseră unei solicitări de informații, pentru a obține rambursarea cel puțin a unei părți din cuantumul amenzii care le fusese aplicată în solidar în decizia din 2008. Acestea precizau că scrisoarea menționată nu avea efecte asupra situației lor juridice.

26 Prin scrisoarea din 23 ianuarie 2012, în primul rând, reclamanta a informat Comisia că, în urma fuziunii sale cu Ercros, Aragonesas își încetase existența începând de la 31 mai 2010. În al doilea rând, reclamanta a arătat că, deși Aragonesas a continuat să răspundă în solidar pentru încălcarea în cauză, în temeiul perioadei neanulate de Tribunal în Hotărârea Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621), în conformitate cu acordul de cumpărare de acțiuni pe care îl încheiase cu Ercros, ea își asuma singură răspunderea economică a plății oricărei amenzi care ar fi aplicată în temeiul unei decizii de modificare ca urmare a hotărârii menționate, precum și a Hotărârii Uralita, punctul 23 de mai sus (EU:T:2011:622). În scrisoarea menționată, reclamanta arăta printre altele următoarele:

„[…] Uralita recunoaște, așadar, fără rezervă răspunderea sa pentru încălcare pentru perioada 28 ianuarie 1998-31 decembrie 1998, în cadrul procedurii derulate de Comisie în cauza 38.695 – Clorat de sodiu.

Având în vedere cele de mai sus și ținând seama de interesul său ca o decizie de modificare să fie adoptată și ca amenda achitată cu titlu provizoriu să îi fie rambursată cât mai curând posibil, Uralita își exprimă acordul cu privire la faptul […] că va fi considerată singura responsabilă pentru plata oricărei amenzi stabilite într-o asemenea decizie pentru perioada încălcării stabilite în hotărârea [Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621)], și anume perioada cuprinsă între 28 ianuarie 1998 și 31 decembrie 1998, și […] că orice decizie de modificare îi va putea fi adresată exclusiv, fără a fi necesar niciun act de procedură în afară de scrisoarea din 5 decembrie 2011 cuprinzând o expunere a faptelor.”

27 La 27 martie 2012, Comisia a adoptat Decizia C(2012) 1965 final de modificare a Deciziei C(2008) 2626 final din 11 iunie 2008 privind o procedură în temeiul articolului 101 TFUE și al articolului 53 din Acordul privind SEE (cazul COMP/38.695 – Clorat de sodiu) (denumită în continuare „decizia atacată”). În temeiul deciziei atacate, Comisia, amintind istoricul cauzei și în special respingerea în întregime de către Tribunal, în Hotărârea Uralita, punctul 23 de mai sus (EU:T:2011:622), a acțiunii reclamantei împotriva deciziei din 2008, a considerat că amenda de 9 900 000 de euro care îi fusese aplicată trebuia menținută. Cu toate acestea, în considerentele (8) și (9) ale deciziei atacate, Comisia a arătat următoarele:

„(8) Deși Tribunalul a respins acțiunea în anulare a Uralita împotriva deciziei [din 2008], Comisia consideră totuși oportun, ținând seama de anularea în parte decisă în Hotărârea Aragonesas [punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621)], să reducă durata perioadei încălcării în privința Uralita pentru a o face să coincidă cu cea reținută în Hotărârea Aragonesas [citată anterior], și anume de la 28 ianuarie 1998 la 31 decembrie 1998.

(9) Pe de altă parte, ținând seama circumstanțele particulare ale cauzei și în special de declarațiile Uralita cuprinse în scrisoarea sa din 23 ianuarie 2012 […] și de faptul că Uralita a plătit deja cu titlu provizoriu Comisiei integralitatea cuantumului amenzii [aplicate în decizia din 2008,] în termenele stabilite în decizie, Comisia a hotărât să modifice decizia în măsura în care aceasta a fost adoptată și notificată societății Uralita, după cum urmează:

(a) prin reducerea duratei participării la încălcare la perioada cuprinsă între 28 ianuarie 1998 și 31 decembrie 1998 și

(b) prin stabilirea, în temeiul articolului 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003, a unei amenzi care corespunde duratei acestei perioade a încălcării revizuite și plății pentru care Uralita va răspunde.”

28 În ceea ce privește calculul noului cuantum al amenzii aplicate reclamantei, Comisia a aplicat aceiași parametri care au fost utilizați în decizia din 2008, cu excepția coeficientului multiplicator pentru durată, pe care l-a stabilit la 0,91, pentru a reflecta perioada mai scurtă de încălcare.

29 În ceea ce privește dobânzile produse de cuantumul amenzii de 9 900 000 euro, aplicată în decizia din 2008, de la momentul plății sale cu titlu provizoriu de către reclamantă, Comisia a apreciat în considerentul (11) al deciziei atacate că, „întrucât Tribunalul a confirmat participarea [reclamantei] la încălcare în perioada cuprinsă între 28 ianuarie 1998 și 31 decembrie 1998, dobânzile aferente cuantumului amenzii stabilite prin prezenta decizie […] îi [reveneau] și [vor fi], așadar, reținute de aceasta”.

30 Dispozitivul deciziei atacate are următorul cuprins:

„*Articolul 1*

Decizia [din 2008] se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1, litera (h) se înlocuiește cu următorul text:

«(h) Uralita SA, de la 28 ianuarie 1998 până la 31 decembrie 1998».

2. La articolul 2 alineatul (1), litera (f) se înlocuiește cu următorul text:

«(f) Uralita SA: 4 231 000 EUR.»

Articolul 2

Dobânzile la cuantumul amenzii de 4 231 000 EUR plătite cu titlu provizoriu care se acumulează de la data de 16 septembrie 2008 revin Comisiei.

Articolul 3

Prezenta decizie se adresează următorilor destinatari:

Uralita […]”

31 La 3 aprilie 2012, Comisia a rambursat reclamantei suma de 5 981 569 de euro. Acest cuantum era calculat pe baza diferenței dintre amenda în cuantum de 9 900 000 de euro, aplicată în decizia din 2008 (denumită în continuare „amenda inițială”), și amenda în cuantum de 4 231 000 de euro, aplicată în decizia atacată, majorat cu dobânzile aplicabile acestei diferențe de la momentul plății, cu titlu provizoriu, a amenzii inițiale.

Procedura și concluziile părților

32 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 5 iunie 2012, reclamanta a introdus prezenta acțiune.

33 Reclamanta solicită Tribunalului:

— anularea articolului 1 alineatul (2) din decizia atacată, în măsura în care îi aplică o amendă de 4 231 000 de euro;

— anularea articolului (2) din decizia atacată;

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

34 Comisia solicită Tribunalului:

— respingerea acțiunii;

— obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

35 În susținerea acțiunii, reclamanta invocă două motive. Primul motiv este întemeiat pe încălcarea articolului 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1/2003. Al doilea motiv este întemeiat pe încălcarea articolului 266 TFUE.

36 Comisia contestă temeinicia celor două motive invocate de reclamantă. Cu titlu introductiv, în esență, aceasta arată că acțiunea, în măsura în care se întemeiază pe primul motiv, este inadmisibilă, pentru motivul că reclamanta nu ar avea interesul de a obține anularea deciziei atacate.

Cu privire la admisibilitate

37 Comisia contestă admisibilitatea „cererii introductive [a reclamantei], în ceea ce privește primul motiv". Astfel, în esență, în primul rând, Comisia arată că, *primo*, în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Uralita, punctul 23 de mai sus (EU:T:2011:622), reclamanta nici nu invocase un motiv întemeiat pe încălcarea articolului 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1/2003, nici nu contestase durata participării Aragonesas la încălcarea în cauză și că, *secundo*, în urma Hotărârii Uralita, punctul 23 de mai sus (EU:T:2011:622), în absența unui recurs introdus împotriva hotărârii menționate, decizia din 2008 ar fi devenit definitivă în privința reclamantei, în sensul că îi aplica o amendă de 9 900 000 de euro. Comisia adaugă că, în lumina jurisprudenței, nu avea obligația să permită reclamantei să beneficieze de anularea în parte a deciziei din 2008, pronunțată în Hotărârea Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621). Prin urmare, în măsura în care decizia atacată nu înlocuiește, ci doar modifică decizia din 2008, pe de o parte, motivul întemeiat pe încălcarea articolului 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1/2003 ar fi tardiv și deci inadmisibil, iar pe de altă parte, chiar presupunând că decizia atacată este anulată, reclamanta nu ar obține niciun beneficiu din anularea sa, întrucât decizia din 2008 ar produce din nou efecte, astfel încât reclamantei i-ar fi aplicată o amendă cu un cuantum superior celui care i-a fost aplicat în decizia atacată. Astfel, reclamanta nu ar avea niciun interes de a introduce o acțiune împotriva deciziei atacate.

38 În al doilea rând, Comisia arată că, *primo*, prin scrisoarea din 19 decembrie 2011, reclamanta și-a exprimat în mod explicit, pe de o parte, acordul cu faptul de a fi considerată singura responsabilă pentru plata amenzii care îi putea fi aplicată pentru perioada cuprinsă între 28 ianuarie și 31 decembrie 1998 și, pe de altă parte, interesul ca o decizie de modificare a deciziei din 2008 să fie adoptată cât mai curând posibil și că, *secundo*, reclamanta nu a invocat încălcarea articolului 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1/2003 în cursul procedurii administrative având ca obiect decizia atacată. În consecință, reclamanta nu ar putea, în prezent, să invoce în mod legitim un interes privind anularea deciziei de modificare.

39 Reclamanta arată că, în esență, în ceea ce privește, pe de o parte, obiectul acțiunii sale, și anume o cerere de anulare parțială a deciziei atacate, în măsura în care, în temeiul articolului 1 alineatul (2), prin aceasta i se aplică o amendă de 4 231 000 de euro, și, pe de altă parte, efectele juridice în privința sa ale Hotărârii Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621), aceasta are interesul de a exercita acțiunea împotriva deciziei atacate menționate. Acest interes nu poate fi repus în discuție în lumina declarațiilor sale care figurează în scrisoarea din 23 ianuarie 2012.

40 Cu titlu introductiv, trebuie arătat că, răspunzând unei întrebări adresate de Tribunal în ședință, prin care o invita să precizeze întinderea cauzei de inadmisibilitate invocate, Comisia a indicat că această cauză viza primul motiv. Cauza de inadmisibilitate invocată de Comisie trebuie analizată în lumina acestei precizări.

41 În această privință, în ceea ce privește admisibilitatea unei acțiuni în anulare, potrivit unei jurisprudențe constante, o asemenea acțiune introdusă de o persoană fizică sau juridică este admisibilă numai în măsura în care reclamanta are un interes în anularea actului atacat. Un asemenea interes presupune ca anularea acestui act să poată, prin rezultatul său, să aducă un beneficiu părții care a introdus acțiunea menționată (a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 iulie 2000, Parlamentul European/Richard, C-174/99 P, Rec., EU:C:2000:412, punctul 33, Hotărârea din 10 septembrie 2009, Akzo Nobel și alții/Comisia, C-97/08 P, Rep., EU:C:2009:536, punctul 33 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 28 septembrie 2004, MCI/Comisia, T-310/00, Rec., EU:T:2004:275, punctul 44 și jurisprudența citată).

42 În speță, trebuie arătat că Comisia susține, în esență, că reclamanta nu are interesul de a obține anularea articolului 1 alineatul (2) din decizia atacată, pe baza primului motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1/2003. Prin urmare, este necesar să se examineze cauza de inadmisibilitate invocată de Comisie în privința primului motiv în lumina jurisprudenței sus-menționate.

43 Cu titlu principal, în primul rând, trebuie arătat că, prin adoptarea deciziei atacate, Comisia a decis, astfel cum reiese din considerentele (8) și (9) ale acesteia, să modifice decizia din 2008 pentru ca reclamanta să poată beneficia de efectele Hotărârii Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621). Pe acest temei, Comisia a decis să reducă, pe de o parte, la articolul 1 alineatul (1) din decizia atacată, perioada încălcării imputate reclamantei în decizia din 2008, astfel încât, după cum reiese din considerentul (8) al deciziei atacate, aceasta să coincidă cu cea reținută în Hotărârea Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621), și, pe de altă parte, la articolul 1 alineatul (2) din decizia atacată, cuantumul amenzii aplicate reclamantei în decizia din 2008, pentru ca, astfel cum reiese din considerentul (9) litera (b) din decizia atacată, acesta să corespundă duratei noii perioade a încălcării.

44 În al doilea rând, rezultă din constatarea care figurează la punctul 43 de mai sus că decizia atacată, a cărei destinatară este reclamanta, îi aducea prejudicii, întrucât, pe de o parte, acesteia i se imputa faptul că a participat, într-o nouă perioadă, la încălcarea în cauză în decizia din 2008 și, pe de altă parte, îi aplica o amendă cu un nou cuantum în raport cu cel reținut în decizia din 2008. Or, în temeiul primului motiv, reclamanta urmărește să obțină anularea articolului 1 alineatul (2) din decizia atacată, întrucât Comisia i-ar fi aplicat o amendă după expirarea termenului de prescripție prevăzut la articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1/2003. În niciun caz, reclamanta nu contestă legalitatea articolului 1 alineatul (1) din decizia atacată, în măsura în care acesta determină durata încălcării care îi este reproșată în prezent.

45 În al treilea rând, este cert că încălcarea în cauză în speță este o încălcare unică și continuă. Prin urmare, în conformitate cu dispozițiile articolului 25 alineatul (2) a doua teză din Regulamentul nr. 1/2003, termenul de prescripție, prevăzut la articolul 25 alineatul (1) litera (b) din regulamentul menționat, a început să curgă din ziua în care încălcarea a încetat. În speță, deși perioada încălcării imputată reclamantei în decizia din 2008 încetase la 9 februarie 2000, rezultă din decizia atacată că noua perioadă a încălcării imputate reclamantei în decizia menționată a încetat la o data anterioară, și anume, astfel cum părțile au recunoscut ca răspuns la o întrebare adresată de Tribunal în ședință, la 31 decembrie 1998.

46 Prin urmare, întrucât, prin modificarea duratei încălcării inițial reproșate reclamantei în decizia din 2008, Comisia a fixat o nouă dată începând de la care termenul de prescripție, prevăzut la articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1/2003, începe să curgă, aceasta reproșează în mod eronat

reclamantei faptul că a invocat, în susținerea acțiunii în anulare, primul motiv, întemeiat pe încălcarea articolului menționat, deși reclamanta nu îl invocase în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Uralita, punctul 23 de mai sus (EU:T:2011:622).

47 În al patrulea rând, argumentul Comisiei potrivit căruia, în cazul în care decizia atacată ar fi anulată, aceasta ar însemna că, întrucât decizia din 2008 a devenit definitivă în privința reclamantei, articolul 2 litera (f) din aceasta, în măsura în care îi aplică o amendă în cuantum de 9 900 000 euro, ar rămâne în vigoare, astfel încât reclamanta nu ar obține niciun beneficiu dintr-o asemenea anulare, nu poate fi primit. Astfel, fără să fie necesară pronunțarea cu privire la aspectul dacă Comisia avea obligația să permită reclamantei să beneficieze de efectele Hotărârii Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621), astfel cum s-a constatat la punctul 43 de mai sus, reiese din motivarea deciziei atacate că Comisia a decis să reducă durata încălcării imputată reclamantei în decizia din 2008.

48 Prin urmare, presupunând că Tribunalul admite acțiunea, în temeiul primului motiv, întrucât acest motiv este îndreptat numai împotriva articolului 1 alineatul (2) din decizia atacată, aceasta ar fi, așadar, anulată în parte numai în măsura în care stabilește noul cuantum al amenzii aplicate reclamantei în decizia din 2008, iar nu în ceea ce privește stabilirea noii perioade a încălcării imputate reclamantei, perioadă în raport cu care se apreciază prescripția dreptului Comisiei de a impune o amendă. În consecință, nu se poate prezuma, cu scopul de a aprecia admisibilitatea primului motiv, că o hotărâre de anulare parțială a deciziei atacate, întemeiată pe aceasta din urmă, ar avea drept efect reactivarea cuantumului amenzii aplicate reclamantei în decizia din 2008, având în vedere obligația Comisiei de a lua măsurile pe care le presupune executarea prezentei hotărâri, conform articolului 266 TFUE, în special în ceea ce privește dreptul său de a aplica o amendă reclamantei în legătură cu noua perioadă a încălcării determinată la articolul 1 alineatul (1) din decizia atacată (a se vedea Hotărârea CAS Succhi di Frutta/Comisia, T-191/96 și T-106/97, Rec., EU:T:1999:256, punctul 62 și jurisprudența citată).

49 Rezultă că o anulare parțială a deciziei atacate, în temeiul primului motiv, ar aduce reclamantei un beneficiu, în sensul jurisprudenței citate la punctul 41 de mai sus. Prin urmare, este necesar să se considere că primul motiv este admisibil.

50 Această concluzie nu poate fi modificată în raport cu argumentul Comisiei potrivit căruia, prin scrisoarea din 19 decembrie 2011, reclamanta și-ar fi exprimat în mod explicit acordul cu privire la considerarea sa drept unica responsabilă pentru plata amenzii care îi putea fi aplicată, într-o decizie de modificare a deciziei din 2008, în temeiul noii perioade a încălcării reținute. Astfel, contrar celor susținute de Comisie, nu reiese din cuprinsul scrisorii din 19 decembrie 2011 că reclamanta a exprimat un asemenea acord. În scrisoarea menționată, reclamanta formulează observații cu privire la consecințele pe care Comisia intenționa să le desprindă, în urma Hotărârilor Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621), și Uralita, punctul 23 de mai sus (EU:T:2011:622), în special în ceea ce privește rambursarea care îi era destinată a cel puțin unei părți a cuantumului amenzii inițiale.

51 În schimb, trebuie constatat că, în scrisoarea din 23 ianuarie 2012, reclamanta a informat Comisia că își asuma singură răspunderea economică a plății oricărei amenzi care i-ar fi aplicată în temeiul unei decizii de modificare a deciziei din 2008, ca urmare, pe de o parte, a Hotărârii Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621), și, pe de altă parte, a Hotărârii Uralita, punctul 23 de mai sus (EU:T:2011:622).

52 Cu toate acestea, potrivit jurisprudenței, deși recunoașterea explicită sau implicită de către o întreprindere a elementelor de fapt sau de drept, în cursul procedurii administrative în fața Comisiei, poate constitui un element de probă suplimentar pentru aprecierea temeiniciei unei acțiuni jurisdicționale, aceasta nu ar putea limita însăși exercitarea dreptului la o cale de atac în fața Tribunalului, de care dispune o persoană fizică sau juridică în temeiul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE. În lipsa unui temei juridic prevăzut în mod expres în acest scop, o asemenea limitare este contrară principiilor fundamentale ale legalității și respectării dreptului la apărare. În sfârșit,

trebuie arătat că dreptul la o cale de atac efectivă și la un proces echitabil este garantat prin articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, care, în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) primul paragraf TUE, are aceeași valoare juridică cu cea a tratatelor. Potrivit articolului 52 alineatul (1) din această cartă, orice restrângere a exercițiului drepturilor și libertăților recunoscute prin aceasta trebuie să fie prevăzută de lege (Hotărârea din 1 iulie 2010, Knauf Gips/Comisia, C-407/08 P, Rep., EU:C:2010:389, punctele 90 și 91).

53 În plus, este necesar să se constate că faptul că, în scrisoarea din 23 ianuarie 2012, reclamanta a informat Comisia că își asuma singură răspunderea economică pentru plata oricărei amenzi care îi putea fi aplicată pentru încălcarea în cauză nu poate fi interpretat în sensul că renunțase la invocarea dispozițiilor articolului 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1/2003 în ceea ce privește eventuala prescriere a dreptului Comisiei de a-i aplica o asemenea amendă. Astfel, rezultă doar din formularea scrisorii menționate că reclamanta acceptase să își asume singură răspunderea plății unei eventuale amenzi aplicate de Comisie.

54 Pe de altă parte, trebuie să se constate că, în scrisoarea din 19 decembrie 2011, reclamanta precizase în mod explicit că respectiva scrisoare nu avea niciun efect asupra situației sale juridice.

55 Prin urmare, nici conținutul scrisorii din 19 decembrie 2011, nici cel al scrisorii din 23 ianuarie 2012 nu pot fi opuse reclamantei pentru a contesta admisibilitatea primului motiv.

56 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, se impune respingerea motivului de inadmisibilitate invocat de Comisie împotriva primului motiv ca neîntemeiat și, prin urmare, continuarea examinării fondului prezentei cauze.

Cu privire la fond

57 În cadrul primului motiv, reclamanta reproșează Comisiei, pe de o parte, faptul că a încălcat articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1/2003 întrucât i-a aplicat o nouă amendă după expirarea termenului de prescripție prevăzut la articolul menționat și, pe de altă parte, săvârșirea unei erori de drept prin faptul că a decis, la articolul 2 din decizia atacată, să rețină dobânzile produse, de la plata cu titlu provizoriu a amenzii inițiale, de partea din această amendă egală cu noul cuantum al amenzii stabilit la articolul 1 alineatul (2) din decizia menționată.

58 Mai precis, în primul rând, reclamanta arată că, în temeiul articolului 1 alineatul (1) din decizia atacată, Comisia a redus perioada încălcării în privința Uralita, astfel încât perioada respectivă să corespundă cu cea stabilită de Tribunal în Hotărârea Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621), și anume de la 28 ianuarie la 31 decembrie 1998.

59 Or, mai întâi, în conformitate cu dispozițiile articolului 25 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003, întrucât încălcarea în cauză a fost calificată drept încălcare continuă, termenul de prescripție de cinci ani ar fi început să curgă de la 31 decembrie 1998.

60 Apoi, cererea de clemență din 28 martie 2003 formulată de EKA, precum și decizia Comisiei din 30 septembrie 2003 de a-i acorda, în conformitate cu punctul 15 din Comunicarea privind cooperarea din 2002, o imunitate condiționată nu ar constitui elemente de natură să întrerupă termenul de prescripție, în conformitate cu dispozițiile articolului 25 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1/2003. Mai mult, reclamanta observă că reiese din practica decizională a Comisiei, în legătură cu comunicarea menționată, că aceasta reține, în calitate de act de întrerupere a prescripției, prima solicitare de informații. Astfel, în considerentul (492) al deciziei din 2008, Comisia ar fi reținut prima solicitare de informații, intervenită la 10 septembrie 2004, ca eveniment susceptibil să întrerupă termenul în cauza în discuție. Această practică decizională ar împiedica Comisia să invoce în prezent un alt tip de act, cum ar fi o decizie de a acorda o imunitate condiționată, ca act de întrerupere a prescripției.

61 În sfârșit, în lipsa oricărui alt eveniment de întrerupere a prescripției, termenul de prescripție, stabilit la articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1/2003, ar fi expirat la 31 decembrie 2003.

62 În consecință, reclamanta apreciază că, prin aplicarea, la articolul 1 alineatul (2) din decizia atacată, a unei amenzi pentru durata încălcării vizate la articolul 1 alineatul (1) din decizia menționată, Comisia a încălcat articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1/2003.

63 În al doilea rând, reclamanta susține că, întrucât Comisia decăzuse din dreptul de a-i aplica o nouă amendă în decizia atacată, aceasta nu putea, la articolul 2 din decizia menționată, să rețină în mod legal dobânzile produse, de la momentul plății cu titlu provizoriu a amenzii inițiale, de partea din această amendă egală cu noul cuantum al amenzii stabilit la articolul 1 alineatul (2) din decizia menționată, și anume 4 231 000 de euro.

64 În al treilea rând, în replică, mai întâi, reclamanta arată că, pentru a se pronunța asupra problemei dacă Comisia decăzuse, în temeiul dispozițiilor articolului 25 din Regulamentul nr. 1/2003, din dreptul de a-i aplica o amendă și, prin urmare, dacă aceasta avea dreptul de a reține dobânzile produse, de la plata cu titlu provizoriu a amenzii inițiale, a părții din această amendă egală cu noul cuantum al amenzii stabilit la articolul 1 alineatul (2) din decizia atacată, trebuie să se determine dacă anularea parțială a deciziei din 2008 în Hotărârea Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621), a produs efecte în privința sa. În acest temei, reclamanta arată că, în măsura în care răspunderea sa a fost reținută în solidar pentru încălcarea în cauză, care rezultă doar din comportamentul ilicit al Aragonesas, pentru simplul motiv al influenței determinante pe care aceasta a exercitat-o asupra Aragonesas și al subrogării sale în drepturile și obligațiile EIA, anularea parțială a deciziei din 2008 în Hotărârea Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621), a produs efecte în privința sa. Prin urmare, reclamanta ar trebui să beneficieze de o eventuală prescriere a amenzii unice aplicate în solidar în privința sa și a Aragonesas.

65 În continuare, reclamanta consideră că, întrucât în Hotărârea Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621), Tribunalul a anulat în totalitate amenda care îi fusese aplicată, în decizia din 2008, în solidar cu Aragonesas, Comisia i-a aplicat, în decizia atacată, o nouă amendă. Prin urmare, decizia atacată ar fi supusă ansamblului normelor privind prescripția, astfel cum sunt stabilite la articolul 25 din Regulamentul nr. 1/2003.

66 În sfârșit, chiar dacă termenul de prescripție ar fi fost întrerupt de la data adoptării deciziei Comisiei din 30 septembrie 2003 de a acorda imunitate condiționată EKA și chiar luând în considerare suspendarea termenului de prescripție prevăzut la articolul 25 alineatul (6) din Regulamentul nr. 1/2003, amenda aplicată în decizia atacată ar fi fost impusă după expirarea termenului maxim de prescripție de 10 ani, prevăzut la articolul 25 alineatul (5) din același regulament.

67 Comisia contestă ansamblul argumentelor expuse în susținerea primului motiv.

68 Cu titlu introductiv, Tribunalul constată că primul motiv se bazează pe două obiecții, întemeiate fiecare pe o eroare de drept. În ceea ce privește a doua obiecție, reiese din cererea introductivă că reclamanta nu a identificat norma de drept care, în opinia sa, a fost încălcată de Comisie prin faptul că a decis, la articolul 2 din decizia atacată, să rețină dobânzile produse, de la plata cu titlu provizoriu a amenzii inițiale, de partea din aceasta din urmă egală cu noul cuantum al amenzii stabilit la articolul 1 alineatul (2) din decizia menționată.

69 Cu toate acestea, trebuie să se arate de la bun început că, în cadrul celui de al doilea motiv, reclamanta susține că Comisia a încălcat articolul 266 TFUE întrucât, în esență, prin faptul că a decis, la articolul 2 din decizia atacată, să rețină cuantumul noii amenzi care i-a fost aplicată, precum și dobânzile produse de cuantumul menționat, de la plata cu titlu provizoriu a amenzii inițiale, aceasta nu ar fi desprins toate consecințele din Hotărârea Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621).

70 Or, ca răspuns la o întrebare adresată de Tribunal în ședință privind întinderea celui de al doilea motiv, reclamanta a recunoscut, astfel cum a fost consemnat în procesul-verbal al ședinței, că articolul 2 din decizia atacată viza numai dobânzile produse de noul cuantum al amenzii stabilit la articolul 1 alineatul (2) din decizia menționată. Prin urmare, al doilea motiv trebuie interpretat în sensul că reclamanta contestă doar decizia Comisiei, la articolul 2 din decizia atacată, de a reține dobânzile produse, de la plata cu titlu provizoriu a amenzii inițiale, de partea din aceasta din urmă egală cu noul cuantum al amenzii stabilite la articolul 1 alineatul (2) din decizia menționată.

71 Având în vedere considerațiile ce precedă, trebuie să se constate că a doua obiecție expusă în susținerea primului motiv este identică cu argumentele expuse de reclamantă în susținerea celui de al doilea motiv, întemeiat pe o încălcare a articolului 266 TFUE. Prin urmare, mai întâi, trebuie să se interpreteze a doua obiecție din cadrul primului motiv în lumina celui de al doilea motiv și, astfel, să se considere că, în temeiul obiecției menționate, reclamanta invocă o încălcare a articolului 266 TFUE. În continuare, în ceea ce privește identitatea de obiect al celei de a doua obiecții din cadrul primului motiv și al celui de al doilea motiv, în sensul că ambele vizează obținerea constatării unei încălcări a articolului 266 TFUE, acestea trebuie examinate împreună. În sfârșit, în esență, reiese din modul de redactare a primului motiv că al doilea aspect al motivului menționat se bazează pe constatarea temeiniciei primului său aspect. Astfel, numai în măsura în care, potrivit reclamantei, Comisia decăzuse din dreptul de a-i aplica o amendă cu un nou cuantum, dobânzile produse, de la plata cu titlu provizoriu a amenzii inițiale, de partea din aceasta din urmă egală cu noul cuantum al amenzii aplicate la articolul 1 alineatul (2) din decizia atacată, ar fi fost reținute în mod ilegal de către Comisie. În consecință, trebuie să se considere că al doilea motiv și a doua obiecție din cadrul primului motiv se bazează amândouă, în același mod, pe constatarea prealabilă, formulată de Tribunal, a temeiniciei primului aspect al primului motiv.

72 În ceea ce privește prima obiecție din cadrul primului motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1/2003, trebuie să se observe că aceasta urmărește, în esență, ca Tribunalul să constate că Comisia decăzuse din dreptul de a aplica o amendă reclamantei.

73 În primul rând, trebuie arătat că primul aspect al primului motiv se bazează pe o premisă potrivit căreia Tribunalul, în Hotărârea Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621), ar fi anulat în integralitatea articolul 2 litera (f) din decizia din 2008, astfel încât, în decizia atacată, Comisia ar fi adoptat o nouă decizie de a aplica o amendă reclamantei.

74 Această premisă se dovedește a fi eronată. Astfel, reiese în mod expres din cuprinsul punctului 2 din dispozitivul Hotărârii Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621), că Tribunalul a anulat articolul 2 litera (f) din decizia din 2008 „în măsura în care cuantumul amenzii este stabilit la 9 900 000 de euro”. Prin urmare, anularea articolului menționat din decizia din 2008 este, prin utilizarea expresiei „în măsura în care”, parțială, întrucât este limitată la cuantumul amenzii stabilite, și nu vizează decizia Comisiei de a aplica o amendă.

75 Această lectură a articolului 2 litera (f) din decizia din 2008 este susținută de motivarea Hotărârii Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621), care figurează la punctele 247, 258, 302 și 303 din hotărârea menționată, astfel cum sunt citate la punctele 18-21 de mai sus.

76 În consecință, reiese atât din dispozitivul, cât și din motivarea Hotărârii Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621), că Tribunalul a anulat articolul 2 litera (f) din decizia din 2008 numai în măsura în care Comisia stabilise în aceasta cuantumul amenzii. În niciun caz Tribunalul nu a anulat articolul menționat întrucât Comisia decisese, în temeiul dispozițiilor articolului 23 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003, să aplice o amendă în solidar societății Aragonesas și reclamantei.

77 Contrar celor susținute de reclamantă, în decizia atacată, Comisia nu a adoptat o nouă decizie de a-i aplica o amendă. Astfel, decizia menționată a avut ca obiect și ca efect menținerea în parte a amenzii inițial aplicate reclamantei în decizia din 2008, în cuantum de 4 231 000 euro, respectiv cuantumul

indicat la articolul 1 alineatul (1) litera (f) din decizia atacată. Prin urmare, pentru a aprecia temeinicia primului aspect al primului motiv, întemeiat pe prescrierea dreptului Comisiei de a aplica o amendă reclamantei, trebuie să se țină seama de data la care Comisia a decis să o aplice reclamantei, cu alte cuvinte data deciziei din 2008, respectiv 11 iunie 2008, iar nu de data deciziei atacate, care, astfel cum reiese din aceasta din urmă, avea ca obiect să permită reclamantei să beneficieze de efectele Hotărârii Aragonesas, punctul 17 de mai sus (EU:T:2011:621).

78 În al doilea rând, în ceea ce privește termenul de prescripție stabilit la articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1/2003, trebuie amintit că, potrivit acestui articol, coroborat cu articolul 23 alineatul (2) litera (a) din același regulament, competența conferită Comisiei de a aplica amenzi întreprinderilor atunci când, în mod intenționat sau din neglijență, acestea săvârșesc o încălcare a dispozițiilor articolului 101 TFUE este supusă unui termen de prescripție de cinci ani.

79 În temeiul articolului 25 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1/2003, prescripția curge din ziua în care se comite încălcarea. Aceeași dispoziție precizează totuși că, în cazul unor încălcări continue sau repetate, prescripția curge numai din ziua încetării încălcării.

80 Articolul 25 alineatul (3) litera (a) din Regulamentul nr. 1/2003 prevede că prescripția menționată este întreruptă prin orice act al Comisiei sau al autorității de concurență a unui stat membru în scopul examinării sau investigării încălcării, și anume, printre altele, o solicitare de informații scrisă a Comisiei, întreruperea producând efect de la data la care actul este notificat cel puțin unei întreprinderi sau asocieri de întreprinderi care a participat la încălcare.

81 Potrivit articolului 25 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1/2003, întreruperea prescripției produce efecte pentru „toate” întreprinderile și asocierile de întreprinderi care au participat la încălcare (Hotărârea din 27 iunie 2012, Bolloré/Comisia, T-372/10, Rep., EU:T:2012:325, punctul 201).

82 În ceea ce privește articolul 25 alineatul (5) prima teză din Regulamentul nr. 1/2003, acesta prevede că întreruperea determină curgerea unui nou termen de prescripție.

83 În speță, în primul rând, părțile nu contestă că încălcarea în cauză este o încălcare unică și continuă. Prin urmare, în conformitate cu dispozițiile articolului 25 alineatul (2) a doua teză din Regulamentul nr. 1/2003, termenul de prescripție, prevăzut la articolul 25 alineatul (1) litera (b) din regulamentul menționat, a început să curgă „din ziua în care încălcarea a încetat”, și anume, astfel cum s-a constatat la punctul 45 de mai sus, la 31 decembrie 1998. În absența unui act de întrerupere a prescripției, termenul de prescripție de cinci ani, avut în vedere la articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1/2003, trebuia, în principiu, să expire la 31 decembrie 2003.

84 În al doilea rând, trebuie analizat dacă, astfel cum arată Comisia, termenul de prescripție de cinci ani, prevăzut la articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1/2003, a fost întrerupt anterior datei de 31 decembrie 2003 de un act al Comisiei, în sensul articolului 25 alineatul (3) din același regulament.

85 În această privință, trebuie amintit că, potrivit jurisprudenței, rezultă din dispozițiile articolului 25 alineatele (3) și (4) din Regulamentul nr. 1/2003 că, dacă o întreprindere a participat la încălcare, cu alte cuvinte dacă această întreprindere este identificată ca atare în decizia atacată, întreruperea prescripției, rezultând din notificarea unui act de examinare sau de investigare a cel puțin unei întreprinderi (ea însăși sau alta), de asemenea identificată ca participantă la încălcare, produce efecte în privința sa. Actele de întrerupere a prescripției produc, așadar, efecte *erga omnes* în privința tuturor întreprinderilor care au participat la încălcarea în cauză (a se vedea în acest sens Hotărârea Bolloré/Comisia, punctul 81 de mai sus, EU:T:2012:325, punctele 201, 205 și 211).

86 În speță, trebuie constatat că reclamanta este identificată în decizia atacată ca participantă la încălcare. Prin urmare, în cazul în care un act de întrerupere a prescripției ar fi reținut în speță, acesta ar fi, așadar, opozabil reclamantei.

87 În plus, se ridică întrebarea dacă, astfel cum arată Comisia, decizia sa din 30 septembrie 2003 de a acorda, în conformitate cu punctul 15 din Comunicarea privind cooperarea din 2002, o imunitate condiționată societății EKA trebuie să fie calificată drept act de întrerupere a prescripției, în sensul articolului 25 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1/2003.

88 În această privință, trebuie amintit, pe de o parte, că, potrivit jurisprudenței, enumerarea cuprinsă la articolul 25 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1/2003 și introdusă prin adverbul „în special” nu este în niciun caz limitativă și că această dispoziție nu condiționează întreruperea prescripției de un act notificat sau de o autorizație scrisă de desfășurare a inspecțiilor (a se vedea prin analogie Hotărârea din 15 octombrie 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij și alții/Comisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P-C-252/99 P și C-254/99 P, Rec., EU:C:2002:582, punctele 141 și 162) și, pe de altă parte, că, deoarece întreruperea prescripției constituie o excepție de la principiul termenului de prescripție de cinci ani, ea trebuie, ca atare, să fie interpretată în mod restrictiv (Hotărârea din 19 martie 2003, CMA CGM și alții/Comisia, T-213/00, Rec., EU:T:2003:76, punctul 484).

89 Pe de altă parte, rezultă din dispozițiile articolului 25 alineatul (3) prima teză din Regulamentul nr. 1/2003 că, pentru a întrerupe prescripția în sensul regulamentului menționat, actul Comisiei trebuie printre altele să fie „în scopul examinării sau investigării încălcării”.

90 Or, în ceea ce privește politica de clemență pună în aplicare de Comisie, Curtea a declarat că programele de clemență constituiau instrumente utile în cadrul luptei eficace menite să depisteze încălcările normelor de concurență și să le pună capăt și contribuiau astfel la obiectivul aplicării efective a articolelor 101 TFUE și 102 TFUE (Hotărârea din 14 iunie 2011, Pfleiderer, C-360/09, Rep., EU:C:2011:389, punctul 25).

91 De asemenea, potrivit Tribunalului, „[p]rogramul de clemență urmărește astfel un obiectiv de instrucție, de represiune și de descurajare a practicilor care fac parte dintre cele mai grave încălcări ale articolului 101 TFUE” (Hotărârea din 9 septembrie 2011, Deltafina/Comisia, T-12/06, Rep., EU:T:2011:441, punctul 107).

92 Tribunalul a declarat de asemenea că acordarea imunității condiționate presupunea crearea unui statut procedural special, în cursul procedurii administrative, în favoarea întreprinderii care îndeplinește condițiile enunțate la punctul 8 din Comunicarea privind cooperarea din 2002, care produce anumite efecte juridice (Hotărârea Deltafina/Comisia, punctul 91 de mai sus, EU:T:2011:441, punctul 114).

93 Astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 103-118 din Hotărârea Deltafina/Comisia, punctul 91 de mai sus (EU:T:2011:441), care vizează programul de clemență pus în aplicare de Comisie, acordarea către un solicitant de clemență a unei imunități condiționate contribuie la deplina eficacitate a programului menționat, întrucât urmărește să se acorde un tratament favorabil întreprinderilor care cooperează cu Comisia la investigațiile referitoare la înțelegerile secrete care privesc practicile care fac parte dintre cele mai grave încălcări ale articolului 101 TFUE (Hotărârea Deltafina/Comisia, punctul 91 de mai sus, EU:T:2011:441, punctele 103 și 105). Astfel, în schimbul cooperării lor active și voluntare la investigație, facilitând sarcina Comisiei care constă în descoperirea și în sancționarea încălcărilor normelor de concurență, aceste întreprinderi pot obține un tratament favorabil în ceea ce privește amenzile care le-ar fi fost aplicate în caz contrar, sub rezerva îndeplinirii condițiilor enunțate în Comunicarea privind cooperarea din 2002 (Hotărârea Deltafina/Comisia, punctul 91 de mai sus, EU:T:2011:441, punctul 108).

94 Pe de altă parte, trebuie amintit că punctul 8 din Comunicarea privind cooperarea din 2002 prevede următoarele:

„Comisia acordă unei întreprinderi imunitate la orice amendă pe care ar fi trebuit în alte condiții să o plătească:

(a) atunci când întreprinderea furnizează prima elemente de probă care, în opinia Comisiei, sunt de natură să îi permită adoptarea unei decizii prin care se dispune efectuarea de verificări în temeiul articolului 14 alineatul (3) din Regulamentul nr. 17 cu privire la o presupusă înțelegere care afectează Comunitatea sau

(b) atunci când întreprinderea furnizează prima elemente de probă care, în opinia Comisiei, sunt de natură să îi permită să constate o încălcare a articolului [101 TFUE] în raport cu o presupusă înțelegere care afectează Comunitatea.”

95 Potrivit punctului 11 literele (a)-(c) din Comunicarea privind cooperarea din 2002:

„În afară de condițiile stabilite la punctul 8 [litera] (a) și la punctul 9 sau la punctul 8 [litera] (b) și la punctul 10, după caz, condițiile cumulative următoare trebuie îndeplinite în orice caz pentru a putea beneficia de imunitate la amendă:

(a) întreprinderea trebuie să coopereze cu Comisia pe deplin, permanent și cu rapiditate în cursul întregii proceduri administrative și să îi furnizeze toate elementele de probă referitoare la presupusa înțelegere care i-ar parveni sau la care are acces. În special, trebuie să rămână la dispoziția Comisiei pentru a răspunde cu rapiditate oricărei cereri care poate contribui la stabilirea faptelor;

(b) întreprinderea își încetează participarea la presupusa activitate ilicită cel mai târziu la momentul în care furnizează elementele de probă menționate la punctul 8 [litera] (a) [sau] (b), după caz;

(c) întreprinderea nu a luat măsuri pentru a constrânge alte întreprinderi să ia parte la încălcare.”

96 Având în vedere considerațiile expuse la punctele 90-95 de mai sus, este necesar să se arate că, mai întâi, programul de clemență contribuie în mod direct la deplina eficacitate a politicii de sancționare a încălcărilor normelor privind concurența în Uniunea Europeană, pentru care Comisia este responsabilă. Apoi, decizia de a acorda o imunitate condiționată unui solicitant de clemență permite să se ateste că cererea sa îndeplinește condițiile cerute pentru ca, la sfârșitul procedurii administrative, să beneficieze, în anumite condiții, de o imunitate definitivă. În sfârșit, acest statut procedural, acordat solicitantului de clemență prin decizia de a-i acorda o imunitate condiționată, obligă persoana interesată, pentru a putea pretinde să beneficieze de o imunitate definitivă, să aibă, până la adoptarea de către Comisie a deciziei definitive, un comportament care îndeplinește condițiile prevăzute la punctul 11 literele (a)-(c) din Comunicarea privind cooperarea din 2002. Acest comportament al solicitantului clemenței se caracterizează printre altele printr-o obligație, pe de o parte, de a coopera cu Comisia pe deplin, permanent și cu rapiditate în cursul întregii proceduri administrative și, pe de altă parte, de a furniza Comisiei toate elementele de probă referitoare la încălcarea suspectată aflate în posesia sa ori de care dispune.

97 În consecință, o decizie de a acorda imunitate condiționată unui solicitant de clemență, întrucât conferă acestuia din urmă un asemenea statut procedural, are un caracter fundamental pentru a permite Comisiei să examineze și să investigheze încălcarea suspectată. Prin urmare, este necesar să se considere că acest act de procedură adoptat de Comisie vizează examinarea sau investigarea încălcării, în sensul articolului 25 alineatul (3) prima teză din Regulamentul nr. 1/2003, și poate astfel să fie

calificat drept act de întrerupere a prescripției. După cum se amintește la punctul 85 de mai sus, un asemenea act de întrerupere produce efecte *erga omnes* în privința tuturor întreprinderilor care au participat la încălcarea în cauză.

98 Având în vedere concluzia desprinsă la punctul 97 de mai sus, trebuie constatat că, în speță, prescripția, care începuse să curgă, în privința reclamantei, începând de la 31 decembrie 1998, a fost întreruptă 4 ani și 9 luni mai târziu prin decizia Comisiei din 30 septembrie 2003 de a acorda imunitate condiționată societății EKA. Prin urmare, cursul prescripției a reînceput să curgă de la zero, începând de la această decizie, și, 11 luni și 10 zile mai târziu, a fost întrerupt din nou de solicitarea de informații din 10 septembrie 2004 a Comisiei, adresată printre altele societății Aragonesas. Cursul prescripției a reînceput, așadar, de la zero, până la adoptarea, la 11 iunie 2008, și anume cu 3 ani și 9 luni mai târziu, a deciziei din 2008. Prin urmare, având în vedere concluzia de la punctul 77 de mai sus, potrivit căreia trebuie să se țină seama de data la care Comisia a decis să aplice amenda reclamantei, și anume data deciziei din 2008, respectiv 11 iunie 2008, această din urmă decizie, ale cărei efecte au fost astfel menținute prin decizia atacată în parte, în limita sumei de 4 231 000 de euro, în ceea ce privește cuantumul amenzii, a fost adoptată în termenul de prescripție de cinci ani prevăzut la articolul 25 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 1/2003.

99 Pe de o parte, această concluzie nu poate fi repusă în discuție de argumentul prezentat de reclamantă potrivit căruia Comisia a identificat, în considerentul (492) al deciziei din 2008, prima solicitare de informații din 10 septembrie 2004 drept act care a întrerupt prescripția în prezenta cauză. Astfel, faptul că Comisia a vizat acest act în decizia din 2008 nu o poate împiedica să se prevaleze în prezent de un act anterior, precum decizia din 30 septembrie 2003, pe care l-ar considera ca fiind de asemenea apt să întrerupă cursul prescripției menționate. Astfel, rezultă în mod explicit din formularea considerentului menționat că, potrivit Comisiei, termenul de prescripție fusese întrerupt „cel târziu” la 10 septembrie 2004. Astfel, Comisia nu exclusese deloc ca alte acte anterioare solicitării de informații din 10 septembrie 2004, precum decizia Comisiei din 30 septembrie 2003 de a acorda o imunitate condiționată societății EKA, să fi putut și ele să întrerupă cursul prescripției.

100 Pe de altă parte, reclamanta invocă în mod eronat practica decizională care, potrivit acesteia, a prevalat până în prezent în deciziile Comisiei pentru a susține că aceasta din urmă era obligată să rețină ca act de întrerupere a prescripției prima solicitare de informații pe care o adresase la 10 septembrie 2004 unuia dintre destinatarii deciziei din 2008. Astfel, după cum reiese din ansamblul motivelor expuse la punctele 84-97 de mai sus, faptul de a califica un act al Comisiei ca act de întrerupere a prescripției se bazează pe aplicarea dispozițiilor normative întemeiate în special, în speță, pe articolul 25 din Regulamentul nr. 1/2003, astfel cum au fost interpretate în ultimă instanță de organul jurisdicțional al Uniunii. Prin urmare, practica anterioară a Comisiei, pe care o invocă reclamanta, nu o poate împiedica, sub controlul instanței Uniunii, să rețină alte tipuri de acte de întrerupere a prescripției decât prima solicitare de informații.

101 În al treilea rând, în ceea ce privește motivul invocat de reclamantă în replică, întemeiat pe încălcarea articolului 25 alineatul (5) din Regulamentul nr. 1/2003, trebuie amintit că, în temeiul articolului 76 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, cererea introductivă trebuie să cuprindă printre altele o expunere sumară a motivelor invocate. În plus, în temeiul unei jurisprudențe constante, independent de orice aspect de natură terminologică, motivele trebuie să fie suficient de clare și de precise pentru a permite pârâtului să își pregătească apărarea, iar Tribunalului să se pronunțe asupra acțiunii, dacă este cazul fără a trebui să solicite alte informații. În vederea garantării securității juridice și a bunei administrări a justiției, este necesar, pentru ca o acțiune să fie admisibilă, ca elementele esențiale de fapt și de drept pe care se întemeiază aceasta să reiasă, cel puțin în mod sumar, dar coerent și comprehensibil, din chiar textul cererii introductive (a se vedea Hotărârea din 27 septembrie 2006, Roquette Frères/Comisia, T-322/01, Rec., EU:T:2006:267, punctul 208 și jurisprudența citată). Tot potrivit unei jurisprudențe constante, orice motiv care nu este dezvoltat suficient în cererea de sesizare a instanței trebuie să fie considerat inadmisibil. Cerințe similare se impun atunci când o obiecție este invocată în susținerea unui motiv. În ceea ce privește o cauză de inadmisibilitate pentru

motive de ordine publică, această inadmisibilitate poate fi invocată din oficiu de Tribunal, dacă este necesar (a se vedea Hotărârea din 14 decembrie 2005, Honeywell/Comisia, T-209/01, Rec., EU:T:2005:455, punctele 54 și 55 și jurisprudența citată).

102 În speță, trebuie să se constate că, în cererea introductivă, reclamanta nu a invocat în niciun mod, nici măcar în esență, o încălcare a articolului 25 alineatul (5) din Regulamentul nr. 1/2003, în măsura în care acesta stabilește un termen de prescripție maxim de 10 ani de care Comisia dispune pentru a aplica o amendă. Prin urmare, astfel cum arată Comisia, se impune respingerea motivului invocat în stadiul replicii, întemeiat pe încălcarea articolului 25 alineatul (5) din Regulamentul nr. 1/2003, ca inadmisibil.

103 Cu titlu suplimentar, trebuie constatat că, în orice caz, motivul menționat este vădit lipsit de temei. Astfel, termenul de prescripție de 10 ani, stabilit la articolul 25 alineatul (5) din Regulamentul nr. 1/2003, a început să curgă de la 31 decembrie 1998 și ar fi trebuit să expire, cel mai devreme, la 31 decembrie 2008, în ipoteza în care nu ar fi fost suspendat în conformitate cu dispozițiile articolului 25 alineatul (6) din același regulament. Or, fără a fi necesar să se calculeze durata unei astfel de suspendări eventuale, trebuie să se constate că decizia din 2008, astfel cum a fost menținută, după cum reiese din cuprinsul punctului 77 de mai sus, în parte cu privire la efectele sale, în limita a 4 231 000 de euro, în ceea ce privește cuantumul amenzii, prin decizia atacată, a fost adoptată la 11 iunie 2008, respectiv cu mai mult de șase luni înaintea datei de 31 decembrie 2008.

104 În lumina tuturor considerațiilor de mai sus, prima obiecție din cadrul primului motiv trebuie respinsă ca neîntemeiată.

105 Având în vedere considerațiile care figurează la punctul 71 de mai sus, care privesc legătura dintre, pe de o parte, prima obiecție din cadrul primului motiv și, pe de altă parte, a doua obiecție din cadrul primului motiv și al doilea motiv, întrucât prima obiecție din cadrul primului motiv trebuie respinsă ca neîntemeiată, se impune, fără a fi necesară pronunțarea cu privire la a doua obiecție din cadrul primului motiv sau cu privire la al doilea motiv, să se respingă acțiunea în întregime.

Cu privire la cheltuielile de judecată

106 Potrivit articolului 134 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamanta a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor Comisiei.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a doua)

declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) Corporación Empresarial de Materiales de Construcción, SA suportă propriile cheltuieli de judecată și pe cele efectuate de Comisia Europeană.

Martins Ribeiro Gervasoni Madise

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 6 octombrie 2015.

Semnături